

Ochrana stojatých vod

Pracovní setkání 27. 6. 2013, Slezská 125, Praha 2

Zápis ze setkání

Účastníci: David Storch, Petr Musil, Jana Slezáková, Simona Poláková, prostřednictvím Skype Jaroslav Vrba, Alena Bauerová.

Cíl setkání: projednání výstupů z 3. setkání FOP k ochraně stojatých vod a doporučení jak postupovat dál

Výsledky jednání:

1. Výstupy 3. setkání FOP týkající se ochrany stojatých vod - účastníci konstatovali, že tyto výstupy jsou v podstatě v pořádku (některé věci se částečně překrývají), výstupy popisují základní skutečnosti daného tématu a jsou dobrým podkladem pro další práci FOP na tomto tématu.

Výstupy budou prozatím interním materiálem FOP, nebudou prezentovány jako celek veřejnosti. Není totiž zcela shoda v tom, jak má vypadat „cílový“ rybník, přičemž je potřeba diverzifikace – typů „cílových“ rybníků bude více, dle konkrétního zaměření/potřeby OP.

2. Ochrana stojatých vod potřebuje podporu běžné veřejnosti, tedy propagaci i mimo specializovaná média.

Specializovaná média - příklady: ČR Leonardo <http://www.rozhlas.cz/leonardo/portal/>, Vesmír (<http://www.vesmir.cz/>), Limnologické noviny <http://www.limnospol.cz/cz/menu/8-0-0/limnologicke-noviny>, Vodní hospodářství <http://www.vodnihospodarstvi.cz/cze/index.htm> (má eminentní zájem o ekologická témata).

Shoda v rámci OP panuje v tom, jak rybník vypadat nemá, co je v rybnících špatně – toto se může prezentovat veřejnosti.

Ochranáři realizují různé osvětové akce, není centrální informovanost, kdo co dělá – doporučení: na webu FOP zřídit přehled informačně osvětových aktivit a produktů (článků apod.), dělených tematicky např. na vodu ad.

Na Leonardu je pořad o problémech rybníků, kde vystupovali Petr Musil, Jaroslav Vrba a David Fisher (<http://www.rozhlas.cz/leonardo/prednasky/zprava/treti-dimenze-plus-ceske-rybniky-zisk-nebo-priroda--1227232>). Odkaz by měl být umístěn na webu FOP.

Petr Musil zpracuje master text o špatném stavu rybníků a pošle FOP k připomínkám a po té k dalšímu využití pro osvětu veřejnosti. Může být využito aktuální letní období a kladný vztah veřejnosti k rybníkům jako možným příležitostem ke koupání. Také je možné zmínit fakt, že rybníky mohou částečně zadržet vodu při povodních. T.: 9. 7. 2013

David Storch spolupracuje s MFDnes – zkusí prosadit článek o katastrofickém stavu rybníků a případně další věci. Dále píše do Respektu.

Dobrým informačním nosičem směrem k veřejnosti může být příloha Orientace Lidových novin.

3. Je potřeba zpracovat, čeho chce ochrana stojatých vod dosáhnout, **vydiskutovat a popsat optimální diverzifikovanou rybníční soustavu (typy „cílových“ rybníků) vč. okolí rybníků (litorál, terestrický biotop)** podporující pestrost (aby si zvířata mohla vybrat). Soustava by měla respektovat i rybníky určené pro hospodaření.

Toto je potřeba nejprve si vyjasnit v rámci ochranné obce, a teprve potom prezentovat spojencům (např. myslivcům, vlastníkům rybníků – obcím, krajům ad.) a veřejnosti.

Nejprve popsat NEcílový rybník, tedy to, co v rybníku nemá být.

4. Vytvořit hierarchii problémů ochrany stojatých vod z hlediska důležitosti a navrhnout opatření, řešení.

Účastníci setkání vidí jako **hlavní problémy**:

- Přerybnění
- Vysoká trofie
- Špatné využívání dotací na revitalizace rybníků.
- Nedodržování platné legislativy (vodního zákona, zákona o ochraně přírody a krajiny, zákona o rybníkářství ad.), státní správa není důsledná v kontrole a neuplatňuje sankční opatření (pozn.: ČIŽP nějaká sankční rozhodnutí uvádí, je to ovšem v jejich činnosti výjimečná událost)
- Chybí hydrobiologický a komplexní ekologický výzkum produkčních hypertrofních rybníků

Do problémů stojatých vod patří také zazemňování poříčních tůň - zasypávání vodních ploch v lomech, pískovnách a šterkovnách v rámci rekultivací. Na této schůzce se ale účastníci shodli, že tyto problematiky nebudou spojovány do jednoho velkého tématu.

Navrhovaná řešení:

- Státní správa (MŽP):
 - o tlačit na krajské úřady (orgány ochrany přírody) aby sledovaly dodržování legislativních norem a udělovaly sankce, případně odebíraly dotace.
 - o donutit hospodáře rybníků, aby manipulační řady byly v souladu s ochranou přírody (a při hospodaření v rybnících respektovaly i další normy).
- Zaměřit se na rybníky v CHÚ - ukázat na nich dodržování zákonů. Jako příklad může sloužit Pařezitý rybník (Stř. kraj)¹.
- Žádat o granty na hydrobiologický a komplexní ekologický výzkum a dávat větší podporu tomuto tématu.

¹ Pařezitý rybník se nachází cca 3 km od obce Dobříš ve Středočeském kraji. Jedná se o mělký osluněný rybník o výměře kolem 6 ha s rozsáhlým litorálním pásmem s bohatým zastoupením submerzních i emerzních druhů rostlin. Slouží k polointenzivnímu chovu ryb (dominuje kapr) a je pravidelně každoročně vypouštěn v jarním období (což se projevilo na úbytku obojživelníků). V nádrži dochází zřejmě ke střídání věkových kategorií nasazovaných kaprů (možná i ke změnám druhového složení obsádek), což sice vytváří predační tlak na společenstvo obojživelníků, ale není tak intenzivní, jako v běžných rybnících. Proto se ho rozhodl Středočeský kraj navrhnout jako přírodní památku se stupněm ochrany vyplývajícím ze zákona 114/2002 Sb. o Ochráně přírody a krajiny.

5. Souhrn úkolů a doporučení k další práci:

1. Petr Musil zpracuje master text o špatném stavu rybníků a pošle FOP k dalšímu využití pro osvětu veřejnosti. Může být využito aktuální letní období a kladný vztah veřejnosti k rybníkům jako možným zdrojům koupání. Také je možné zmínit fakt, že rybníky mohou částečně zadržet vodu při povodních. T.: 9. 7. 2013
2. Jana Slezáková zpracuje stručný přehled správních úkonů ve vztahu (pavouka) plány péče – souhrny doporučených opatření – manipulační řád ad. + co by v nich mělo být určitě obsaženo. Pošle FOP ke zveřejnění na webu. T: 31. 7. 2013
3. Web FOP: zřídit přehled informačně osvětových aktivit a produktů (článků apod.), dělených tematicky např. na vodu, lesy ad. T: ASAP
4. FOP: Požádat Davida Fischera o studii popisující špatně využitou dotaci, kterou zpracoval a o které napíše do Vesmíru. Studie nemůže být umístěna na webu FOP, jako taková je vlastnictví MŽP, je možné použít data.
5. FOP: na webu otevřít diskusi k diverzifikované rybníční soustavě a popsat cílový stav různých typů rybníků. V rámci diskuse vytvořit hierarchii problémů ochrany stojatých vod.

6. Upozornění:

Některé zprávy z adresy forumochranyprirody.cz asi nechodí všem – např. info o ČR Leonardo nepřišlo J. Slezákové a A. Bauerové.

Simona Poláková upozornila, že web FOP vykazuje problémy s registrací účastníků – bude řešeno s firmou, která web provozuje.

Zapsala: Alena Bauerová, alena.reit@seznam.cz, mobil: 777 992 577

Zkontrolovali: účastníci setkání